

Spis treści

Słowo wstępne	IX
Rozdział I. Pojęcie i geneza państwa	1
1.1. Z dziejów terminu <i>państwo</i>	1
1.2. O niektórych próbach definiowania i problemach pojmowania państwa	3
1.3. Definicja państwa i jej elementy składowe	6
1.4. Główne koncepcje genezy państwa i współczesne sposoby powstawania państw	11
1.5. Pytania	18
1.6. Przypisy	18
Rozdział II. Formy państwa	20
2.1. Problemy klasyfikacji państw	20
2.2. Pojęcie formy państwa i jej elementy składowe	24
2.3. Trójelementowa koncepcja formy państwa	26
2.3.1. Forma rządu	26
2.3.2. Ustrój terytorialny	32
2.3.3. Reżim polityczny	37
2.4. Czynniki wpływające na formę państwa	42
2.5. Pytania	44
2.6. Przypisy	44
Rozdział III. Cele i funkcje państwa	47
3.1. Cele państwa	47
3.2. Pojęcie funkcji państwa i ich klasyfikacja	49
3.2.1. Wewnętrzne funkcje państwa	52
3.2.1.1. Funkcja ochrony ustroju	52
3.2.1.2. Funkcja gospodarcza	53
3.2.1.3. Funkcja socjalna	54
3.2.1.4. Funkcja kulturalno-wychowawcza	55
3.2.2. Funkcja zewnętrzna państwa	56
3.3. Pytania	57
3.4. Przypisy	57
Rozdział IV. Władza państwowa	59
4.1. Pojęcie i cechy władzy państwowej	59
4.2. Problem legitymizacji władzy państwowej	62
4.3. Funkcje władzy państwowej	66
4.4. Sprawowanie władzy państwowej	67
4.5. Pytania	71
4.6. Przypisy	71

Rozdział V. Organy państwowe	73
5.1. Pojęcie organu państwowego, rodzaje i system organów państwowych	73
5.2. Zasady kreujące generalne założenia systemów organów państwowych	78
5.2.1. Zasada podziału władzy	79
5.2.2. Zasada jedności władzy	82
5.3. Modelowe rozwiązania systemów organów państwowych	84
5.3.1. Model parlamentarny (parlamentarno-gabinetowy)	84
5.3.2. Model prezydencki	86
5.3.3. Modele mieszane	88
5.3.4. Model rządów zgromadzenia	89
5.4. Zasadnicze kierunki władczych działań organów państwowych	90
5.5. Pytania	93
5.6. Przypisy	93
Rozdział VI. Państwo a jednostka	95
6.1. Jednostka – człowiek i obywatel	95
6.2. Pojęcie wolności, praw i obowiązków jednostki	97
6.3. Z dziejów rozwoju wolności i praw jednostki	99
6.4. Status jednostki we współczesnym państwie	103
6.5. Społeczeństwo obywatelskie	106
6.6. Pytania	109
6.7. Przypisy	110
Rozdział VII. Państwo a partie polityczne i grupy nacisku	111
7.1. Państwo a partie polityczne	111
7.1.1. Partie polityczne – geneza, cechy, funkcje, klasyfikacje	111
7.1.2. Systemy partyjne – pojęcie, funkcje, klasyfikacje	118
7.1.3. Stosunek państwa do partii politycznych	120
7.2. Państwo a grupy nacisku	122
7.2.1. Grupy nacisku – pojęcie, istota, funkcje, typologie	122
7.2.2. Stosunek państwa do grup nacisku	128
7.3. Pytania	128
7.4. Przypisy	128
Rozdział VIII. Państwo a prawo	130
8.1. Związki państwa z prawem	130
8.2. Państwo prawne	132
8.2.1. Geneza koncepcji państwa prawnego i jej rozwój	132
8.2.2. Formalna i materialna koncepcja państwa prawnego	134
8.2.3. Treść współczesnej koncepcji państwa prawnego	135
8.3. Konstytucja jako podstawa porządku prawnego w państwie	138
8.3.1. Pojęcie, geneza i funkcje konstytucji	138
8.3.2. Konstytucja ustawą zasadniczą państwa	140
8.3.3. Gwarancje konstytucji	144
8.4. Pytania	147
8.5. Przypisy	147
Rozdział IX. Demokracja w państwie	149
9.1. Pojęcie i istota demokracji	149
9.2. Suwerenność narodu (ludu) jako podstawowa zasada demokracji	153
9.3. O niektórych komponentach demokracji	156
9.3.1. Wolność	157

9.3.2. Równość	158
9.3.3. Pluralizm	160
9.4. Demokracja przedstawicielska	161
9.4.1. Pojęcie, istota i rola ustrojowa demokracji przedstawicielskiej	161
9.4.2. Wybory reprezentantów, mandat przedstawicielski	165
9.4.3. Struktura parlamentu i jego funkcje w demokratycznym państwie	172
9.5. Demokracja bezpośrednia	175
9.5.1. Pojęcie, istota i rola ustrojowa demokracji bezpośredniej	175
9.5.2. Formy demokracji bezpośredniej	177
9.6. Pytania	181
9.7. Przypisy	181
Rozdział X. Tendencje i problemy rozwojowe współczesnego państwa	184
10.1. Demokratyzacja	184
10.2. Rozwój samorządu terytorialnego	187
10.3. Inne tendencje	190
10.4. Zjawiska patologii w państwie	192
10.5. Pytania	194
10.6. Przypisy	194
Wykaz wykorzystanej literatury	196
Indeks	200